

Crna Gora: Saradnja sa Hagom pod Prismotrom

Author: [Milka Tadic-Mijovic](#)

Da li Podgorica konacno pocinje da saradjuje sa Tribunalom?

U Crnoj Gori suocavanje sa zlocinima rata bice i dugo i bolno. Prvi cin drame je poceo - opecacene su cetiri optuznice 1.oktobra u Hagu - tacno deset godina nakon crnogorskog rusilackog ratnog pohoda na hrvatski grad Dubrovnik.

Ali, Hag je otisao korak dalje u "dubrovackom procesu" i prenijeo istragu na teren politike. Nece, izgleda, samo odgovarati vojni izvrsioci, vec i oni koji su donosili politicke odluke, kako u Podgorici, tako i u Beogradu.

Sada je pitanje je da li ce vlasti biti spremne da iskreno saradjuju sa Haskim sudom, kada se zna da su neki njeni sadasnji akteri i u vreme pohoda na Dubrovnik 1991. godine, bili na odgovornim pozicijama. Procjena je da ce do te saradnje, mada nevoljne, ipak doci. Crna Gora vec izvesno vrijeme gubi simpatije Zapada, i nece rizikovati pogorsanje situacije.

To, ipak, ne znaci da mnogi mirno spavaju. Podgoricu sada najviše interesuje pitanje koliko ce biti duga konacna lista imena koju ce na kraju isporučiti Tribunal. Prije svega, hoće li na njoj biti i ime sadasnjeg predsjednika Mila Djukanovica, koji je u vrijeme crnogorske "avanture" 1991. godine u Dubrovniku, bio predsjednik Vlade Crne Gore, jedan od zagovornika rata i blizak saveznik Slobodana Milosevica.

Za krsenje Zenevske konvencije i prava i obicaja rata optuzeni su 1.oktobra penzionisani general Pavle Strugar, penzionisani vice admirali Miodrag Jokic i Milan Zec, te kapetan VJ Vladimir Kovacevic. Od optuzene cetvorke samo general Strugar zivi u Podgorici, glavnom gradu Crne Gore. Ostala trojica, po nalazima crnogorske policije, sklonila su se u Beograd.

Strugar je nakon sto je optuznica opecacena, saopstio da je spreman da se dobrovoljno prijavi sudu. Slicno saopstenje dala je Nova demokratija, stranka u srpskoj vladajucoj koaliciji, DOS, za svog clana, Miodraga Jokica. Hag je, zatim, najavio 9. oktobra da je jos 15 osoba pod istragom, kao saucesnici Slobodana Milosevica za zlocine pocinjene u Hrvatskoj.

Medju njima nalaze se i dva nekada visoka crnogorska funkcionera: bivsi predsjednik Crne Gore Momir Bulatovic i Branko Kostic, koji je u doba "Dubrovacke operacije" bio clan Predsjedništva bivse SFRJ.

Protiv Bulatovica i Kostica jos nije podignuta optuznica, ali su oni pod istragom kao najblizi saradnici Slobodana Milosevica. Obojica zive u Crnoj Gori.

Prema izvorima IWPR-a iz Haga, klupko ce se i dalje odmotavati. Jedan istrazitelj zlocina pocinjenih oko Dubrovnika, rekao je ovom novinaru jos krajem prosle godine da ce se prva faza istrage, koja je sada evidentno završena podizanjem optuznica, skoncentrisati na vojne komandne linije na terenu.

Tada je on najavio drugu fazu, koja upravo pocinje, i odnosi se na politicare. Jasno je, otuda da neki crnogorski funkcioneri koji su u momentu opsade Dubrovnika zauzimali visoke polozeje u republickoj vlasti i na federalnom nivou, ne spavaju mirno. Medju njima je i sadasnji predsjednik Crne Gore Milo Djukanovic, koji je 1991. godine, kada su Crnogorci opijeni ubijali i rusili po Dubrovniku, bio premijer i Milosevicev saradnik.

Djukanovic ce se tek sest godina kasnije, 1997. godine formalno odvojiti od srpskog vodje i progovoriti o neophodnosti politike mira i saveznistva na Balkanu, a kasnije, 1999, ce se i izviniti Hrvatima za strahote koje su Crnogorci pocinili oko Dubrovnika.

Iako je Djukanovic, kada se odvojio od Milosevica proglasio saradnju sa Haskim tribunalom, da bi prkosio srpskom vodji - ta saradnja zaista nikad nije bila iskrena i vise je imala svrhu zadobijanja politickih poena u medjunarodnoj zajednici.

Dok je Milosevic organizovao zlocine 1999. godine na Kosovu, crnogorski zvanicnici putovali su u Tribunal i govorili o neophodnosti da se svi odgovorni moraju naci pred Haskim sudom i odgovarati za ono sto su pocinili.

Medjutim, slucaj Strugar je pokazao da je prica zvanicne Podgorice o saradnji sa Tribunalom samo deklarativna. Zapecacena optuznica protiv Strugara predata je crnogorskim vlastima jos 1.marta. General se od tada vec sedam mjeseci slobodno seta po Crnoj Gori. Niko ga nije uhapsio i predao Tribunalu, iako je to bila obaveza ovdasnjih zvanicnika.

Florans Artman, portparol Tribunala nakon podizanja optuznice protiv crnogorske cetvorke izjavila je: "Nakon sedam mjeseci zakljucili smo da nijesu postovane obaveze prema Tribunalu. Nadlezni organi nijesu uhapsili optuzene. Nesprovođenje obaveza prema Tribunalu, koje bi SRJ, kao clanica Ujedinjenih nacija, morala postovati, dovelo je do otvaranja optuznica".

Prema njenim rjecima, zapecacena optuznica protiv Strugara, Zeca, Jokica i Kovacevica predata je bivsem crnogorskom ministru policije Vukasinu Marasu. Ko su optuzeni - znali su i crnogorski predsjednik Milo Djukanovic, premijer Filip Vujanovic i predsjednik Skupstine Svetozar Marovic.

Oklevalo se dugo, smatraju poznavaoi prilika, zato sto Strugar nije samo optuzeni, vec i nezgodan svjedok. On moze za sobom povuci jos odgovornih za operaciju "oslobadjanja Dubrovnika". "Dubrovska cetvorica" zna mnoge tajne o tome ko je rat pripremao i planirao, ko je izdavao komande.

I prije Strugara su se optuzeni slobodno kretali Crnom Gorom. Slobodan Milosevic i Milan Milutinovic pojavljivali su se u Crnoj Gori razlicitim povodima. General Ratko Mladic uzivao je, prije koju godinu, u ljepotama Crnogorskog primorja.

Ne preduzimajuci nista, crnogorska vlast je krsila norme medjunarodnog prava i izigravala obaveze prema Tribunalu. Sada pokusava da malo popravi sliku o sebi, koja je ozbiljno okrnjena nakon sto je Podgorica nastavila da insistira na otcijepljenju od Jugoslavije, protivno volji medjunarodne zajednice.

Otuda je novi minstar policije Andrija Jovicevic vise puta izjavio da ce svaki optuzeni koji se nadje na crnogorskom tlu biti izrucen Tribunalu.

Prema informacijama kojima IWPR raspolaze iz izvora bliskih crnogorskom vrhu, nakon sto je obznanjeno da Hag potrazuje Strugara, poceli su pregovori sa bivsim generalom oko njegove dobrovoljne predaje. Strugar, je brzo na to pristao, a crnogorski premijer Filip Vujanovic javno mu je obecao svu zastitu izjavljujuci da ce vlada traziti da se general brani sa slobode.

Saradnja crnogorskog vrha sa Hagom podrazumjeva suocavanje i sa sopstvenim grijehovima.

Ali, ishod sudjenja "dubrovačkoj četvorci" mogao bi da ima dalekosežne posljedice, ne samo za pojedince koji će se naći na optuženičkoj klupi već i za sve građane Crne Gore. Jer, kako advokat Goran Rodić kaže, optuženi se terete za kršenje Ženevske konvencije, što znači da tužilaštvo u Hagu rat oko Dubrovnika tretira kao međunarodni konflikt.

Ako se taj dio optužnice i dokazi, onda bi Crna Gora, kao dio SFRJ, mogla snositi i konkretne posljedice, uključujući i plaćanje odštete. Ratna šteta oko Dubrovnika procijenjena je od strane hrvatskih vlasti na više od tri milijarde maraka.

Milka Tadić-Mijović je urednik IWPR u Crnoj Gori i urednik podgoričkog nedeljnika "Monitor".

Location: Kosovo
Croatia

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/crna-gora-saradnja-sa-hagom-pod-prismotrom>